

Notitie

VAN : Directeur / Planning&Control Karin van Bergen
ONDERWERP : Notitie aanvullende informatie bij 1^e-2^e begrotingswijziging 2018

AGENDAPUNT NR. :
A.B.-VERGADERING : 21-09-2017

Aanleiding

In het AB van 22-06-2017 is besloten om het voorstel 'Opnemen proceskosten in begroting en aanvullen negatieve Eigen Vermogen' nader uit te werken in begrotingswijzigingen 2018 (en daaruit voortvloeiend de gewijzigde bijdragen 2018) voor de vergadering van 21-9-2017.

Omdat de begrotingswijzigingen leiden tot een overschrijding van de begroting en hogere bijdragen voor de deelnemers, dient het Dagelijks Bestuur de raden en de algemene besturen van de deelnemers de mogelijkheid te geven een zienswijze hierover naar voren te brengen.

Bij de behandeling van de voorgestelde 1^e -2^e begrotingswijziging-2018 (plus gewijzigde bijdragen) in de vergadering van het Dagelijks Bestuur d.d. 8-9-2017, is BsGW gevraagd een notitie op te stellen om de noodzaak van deze 2 begrotingswijzigingen nader toe te lichten. In deze notitie zullen de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- Termijn zienswijze
- Waarom begrotingswijziging niet al opgenomen in initiële begroting 2018?
- Welke maatregelen heeft BsGW genomen om de proceskosten (beter) beheersbaar te krijgen?
- Signaal toezichthouder BsGW Provincie Limburg
- Verschil schaalvoordeel 2015 en bijdrage na toevoegen proceskosten
- Toegevoegde waarde BsGW

Door de relevante informatie te verzamelen in één notitie, kunnen de deelnemers deze als naslagwerk gebruiken bij de behandeling van de voorgestelde 1e en 2e begrotingswijzigingen 2018 BsGW.

Termijn zienswijze

Omdat de begrotingswijzigingen leiden tot een overschrijding van het budget van de regeling voor zover dit wordt bepaald door de vastgestelde bijdragen van de deelnemers (GR BSGW artikel 25 lid 2), dient bij het vaststellen van de begrotingswijziging door het Algemeen Bestuur van BsGW, rekening te worden gehouden met de door de raden en de algemene besturen van de deelnemers uitgebrachte zienswijze (GR BsGW artikel 24 lid 4) aan het Dagelijks Bestuur van BsGW. Het Dagelijks Bestuur van BsGW voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de begrotingswijzigingen, zoals deze aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden (GR BsGW artikel 24 lid 3). De van de raden ontvangen zienswijzen maken integraal deel uit van de vergaderstukken van de vergadering waarin besluitvorming door het Algemeen Bestuur plaats vindt.

Het Dagelijks Bestuur van BsGW zendt een begrotingswijziging tenminste 8 weken voordat deze aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden, toe aan de raden en de algemene besturen van de deelnemers (GR BsGW artikel 24 lid 1).

Conform de wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) krijgen de raden en de algemene besturen van de deelnemers acht weken de gelegenheid om een zienswijze in te dienen over de ontwerp-begroting (art. 68, lid 1).

Het Dagelijks Bestuur is voornemens - na behandeling in de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 21-09-2017 - de voorgestelde begrotingswijzigingen aan te bieden aan de raden en de algemene besturen van de deelnemers met het verzoek een eventuele zienswijze voor 01-12-2017 in te dienen. De voorgestelde begrotingswijzigingen, inclusief zienswijzen, worden dan ter vaststelling aangeboden in de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 14-12-2017.

Waarom begrotingswijziging niet al opgenomen in initiële begroting 2018?

Kort gezegd: door de volgtijdelijkheid van de stukken.

Ten tijde van het opstellen van de Kadernota 2018 (vastgesteld AB d.d. 17-11-2016) en de voorlopige begroting 2018 (vastgesteld DB d.d. 23-02-2017) was nog geen gedegen inschatting van de te betalen extra proceskosten 2016 te maken. Dit geldt ook voor de behandeling van de bestuursrapportage 2016 - kwartaal 4 (vastgesteld DB d.d. 23-02-2017).

De proceskosten 2014 en 2015 waren wel bekend, en bewogen zich binnen de bandbreedtes van de minimale en maximale variant. En hoewel er een stijgende lijn zichtbaar was - de extra proceskosten 2014 kwamen uiteindelijk precies tussen de twee varianten uit, de extra proceskosten 2015 bewogen zich al meer naar de maximumvariant - was er op dat moment geen aanleiding om aan te nemen dat het maximumbedrag (fors) zou worden overschreden, rekening houdend met het (hoger) aantal ontvangen bezwaren en ervaringscijfers voor wat betreft gemiddeld uitgekeerde bedragen en toekenningspercentages.

De reeds gemaakte bestuurlijke afspraken betrekking tot de extra proceskosten volstonden en voldeden op dat moment.

Zie voorstel 'ontwikkeling proceskosten 2014 en volgende jaren' d.d. 25-8-2014 waarin de twee varianten zijn uitgewerkt voor de mogelijke meerkosten tegemoetkoming proceskosten bij BsGW. Eveneens zijn hierin bestuurlijke afspraken gemaakt ter dekking van deze meerkosten:

- *Eventuele hogere proceskosten 2014 opvangen via de risico-reserve.*

- *Eventuele hogere proceskosten 2015 en verdere jaren opvangen via voorlopige voorziening proceskosten, dat wordt gevormd door het (voorlopig) niet doorvertalen van schaalvoordeel toetreders 2015 in lagere bijdragen.*

Per 31-12-2016 waren nog niet alle bezwaren 2016 afgehandeld dan wel in procedure genomen. BsGW heeft hiervoor verdagingsbrieven verstuurd. Daarnaast vonden er begin 2017 nog hoorzittingen plaats en was het aantal beroepen nog niet bekend aangezien de termijn voor het indienen van beroep nog niet verstreken was in een aantal gevallen. Ten tijde van het behandelen van de bestuursrapportage 2016 kwartaal 4 in de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 23-03-2017 waren deze gegevens wel bekend en kon een gedegen inschatting gemaakt worden van de proceskosten 2016, zoals ook opgenomen in de voorlopige jaarrekening (DB 13-4-2017) en definitieve jaarrekening (AB 21-6-2017).

Dat de extra proceskosten 2016 uiteindelijk hoger zijn dan de vooraf ingeschatte maximumvariant wordt onder meer verklaard doordat de kostenvergoeding per object substantieel hoger is dan in 2015. Bureaus maken dankbaar gebruik van de mogelijkheden die de regelgeving hen biedt door alle fases in het afhandelingsproces van bezwaarschriften uitputtend te benutten. In 2015 vroegen slechts enkele bureaus een hoorzitting aan, in 2016 is dit standaard geworden. Bij toekenning van een bezwaar leidt dit tot een verdubbeling van de uit te betalen proceskosten. Hierdoor worden de gemiddelde kosten per afgehandelde zaak hoger.

Hoewel BsGW de grenzen opzoekt van mogelijkheden om verdere groei van proceskosten tegen te gaan, is deze ontwikkeling in de praktijk nauwelijks te sturen. Tegenover een groeiend aantal maatregelen dat BsGW neemt om de stijgende trend die in de afgelopen jaren zichtbaar was om te buigen, wordt door no cure no pay – bureaus een steeds intensievere marketing gevoerd om burgers te bewegen bezwaarschriften in te dienen.

Zie voorstel 'Ontwikkeling proceskosten en maatregelen procesverbetering bezwaarafhandeling' d.d. 22-06-2017

Welke maatregelen heeft BsGW genomen om de proceskosten (beter) beheersbaar te krijgen?

Om bovenstaande ontwikkeling te keren, hanteert BsGW voor 2017 een nieuwe, modelmatige aanpak van de bezwaarprocedure met een strakke hantering van termijnen. Voor 2017 is ingezet op een snellere afhandeling van WOZ bezwaren. Per 1-10-2017 moeten alle bezwaren zijn afgedaan dan wel in procedure zijn genomen.

Met deze aanpak wordt niet alleen de burger gediend (eerder uitspraak op bezwaar en eerder duidelijkheid omtrent te betalen bedrag) maar ook de deelnemers. Zo is het gros van de bezwaren binnen het kalenderjaar afgehandeld waardoor de omvang van de extra proceskosten eerder bekend is en een kleiner deel (met name beroepsfase) hoeft worden ingeschat. Daarnaast is op een eerder tijdstip duidelijkheid over WOZ-waardes waardoor betrouwbaarder opbrengstprognoses voor de OZB-heffing afgegeven kunnen worden. Bijkomend voordeel is dat, doordat proceskostenvergoedingen voor uitkering met nog openstaande vorderingen verrekenend worden, afdrachten naar de deelnemers eerder plaatsvinden.

Zie voorstel 'Ontwikkeling proceskosten en maatregelen procesverbetering bezwaarafhandeling' d.d. 22-06-2017

Signaal toezichthouder BsGW Provincie Limburg

Op 06-09-2017 heeft de toezichthouder Provincie Limburg contact opgenomen met BsGW inzake het negatieve Eigen Vermogen van BsGW per 31-12-2016 volgens de jaarrekening 2016. Ondanks de in de begroting 2018 vermelde bestuurlijke afspraken inzake de dekking van de proceskosten en de aanvulling (op termijn) van het negatieve Eigen Vermogen, en in achtneming van de garantstelling van de deelnemers bij een GR voor negatieve resultaten dan wel negatieve reserves, zal de toezichthouder zijn zorgen hierover uitspreken richting gedeputeerde middels een begrotingsbrief.

Toegevoegde waarde BsGW

In eerdere bestuursvergaderingen is gevraagd naar de toegevoegde waarde van BsGW en wat het heeft opgebracht. In bijgevoegde memo wordt hierin helderheid verschaft en aangegeven welke besparingen er gerealiseerd zijn vanaf de oprichting tot en met 2020 (10-jaren-overzicht).

De totale, cumulatieve verlaging van de netto-kosten in de begroting van BsGW vanaf 2011 loopt op tot € 8,483 miljoen in 2018. Wanneer ook de uitvoeringskosten van de deelnemende partijen vóór de toetreding tot BsGW (bron: nulmeting) worden meegenomen, loopt het totale, cumulatieve voordeel op tot € 127,910 miljoen in 2020. Rekening houdend met de (dekking van de) extra proceskosten bedraagt dit voordeel € 121,049 miljoen.

Ook per individuele deelnemer gezien is de bijdrage aan BsGW (beduidend) lager dan de uitvoeringskosten van deze deelnemer vóór de toetreding tot BsGW.

Zie bijlage 'Toegevoegde waarde BsGW' d.d. 08-09-2017.

Verschil schaalvoordeel 2015 en bijdrage na toevoegen proceskosten

De extra proceskosten worden aan de deelnemers toegerekend conform de kostenverdeelmethode. De uitkomst hiervan wijkt per deelnemer (ietwat) af van de schaalvoordelen per deelnemer als gevolg van de toetredende gemeenten per 1-1-2015.

Dit wordt veroorzaakt door het feit dat conform de kostenverdeelmethode het toevoegen van proceskosten alleen effect heeft op het product Waarderen en het product Klantzaken, terwijl het toetreden van de tien gemeentelijke deelnemers per 1-1-2015 effect had op alle producten van de kostenverdeelmethode: Gegevensbeheer&Heffen, Waarderen, Innen, Klantzaken en Ondersteuning&Ontwikkeling en (voor sommige deelnemers) Parkeerbelasting. Aan de begroting van BsGW werden immers de uitvoeringskosten toegevoegd op de juiste producten.

Zie tabel in voorgesteld voorstel aan het Algemeen bestuur 'Vaststellen bijdrage deelnemers 2018 als gevolg van 1^e begrotingswijziging 2018'

Bijlagen:

- Ontwikkeling proceskosten en maatregelen procesverbetering bezwaarafhandeling d.d. 22-06-2017
- Notitie WOZ d.d. 08-09-2017
- Toegevoegde waarde BsGW d.d. 08-09-2017